

Til lovforslag nr. L 208. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 14. maj 1987

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, ligningsloven og lov om særlig indkomstskat

(Aktieavancebeskatning ved fraflytning m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget skriftlige henvendelser fra:

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Revisor Centret og Sommer, Bea og Ole, Klampenborg.

Et af udvalgets spørgsmål er optrykt som bilag til betænkningen tillige med ministeren for skatter og afgifters svar herpå.

Der er af ministeren for skatter og afgifter stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Af ministeren for skatter og afgifter, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til § 1

1) I det under *nr. 6* foreslåede § 13 a, stk. 5, 4. pkt., ændres »fra tidspunktet for medde-

lelse af henstand« til: »fra forfaldstid for skatten pålignet efter stk. 1«.

2) I det under *nr. 6* foreslåede § 13 a, stk. 7, udgår 3. og 4. pkt., og i stedet indsættes:

»Ved beregning af skatten efter 1. pkt. medregnes til afståelsessummen de udbytter af de afståede aktier, der er udloddet, efter at skattepligten efter stk. 1 og 2 indtrådte. Dette gælder dog kun, hvis den danske skat af udbytterne er nedsat efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst med fremmed stat, Færøerne eller Grønland, og udbytterne ikke medregnes til den skattepligtige indkomst i denne stat.«

3) I det under *nr. 6* foreslåede § 13 a, stk. 8, indsættes efter 3. pkt.:

»I de tilfælde, hvor der sker beskatning efter stk. 2, 3. pkt., gives der dog ikke fradrag for skat, som er betalt i den stat, hvor den skattepligtige er hjemmehørende.«

4) I den under *nr. 6* foreslåede § 13 a ind-sættes efter stk. 11 som nyt stykke:

»Stk. 12. Aktieretter eller tegningsretter, der efter indtræden af skattepligt efter stk. 1-2 er tildelt den skattepligtige, samt aktier, der er erhvervet ved udnyttelse af disse retter, anses ved skatteberegning efter stk. 7 for erhvervet samtidig med den eller de moderaktier, som de nævnte retter eller aktier knytter sig til. Det samme gælder for konvertible obligationer, der er erhvervet ved udnyttelse

af tegningsretter, samt aktier erhvervet ved konvertering af disse obligationer.«

Bemærkninger

De stillede ændringsforslag, der er af teknisk karakter, forventes ikke at have nævneværdige provenumæssige eller administrative konsekvenser.

Til nr. 1

Hvis der gives henstand med betaling af skat ved fraflytning, skal der efter forslaget beregnes et tillæg fra tidspunktet for meddelelse af henstand, indtil henstandsbeløbet forfalder. Tidspunktet for meddelelsen af henstand falder typisk ikke sammen med forfaldstidspunktet for de skatter, der gives henstand med. Dette er u hensigtsmæssigt, idet tillæggets størrelse derved bl.a. kommer til at afhænge af, hvor langvarige forhandlinger myndigheder og skatteyder fører om sikkerhedsstillelse m.v., før henstand gives.

Det foreslås derfor i stedet at beregne tillægget fra skattens forfaldstidspunkt. Ved forfaldstidspunktet forstås i denne forbindelse det tidspunkt, hvor skatten pålignet efter stk. 1 ville forfalde, hvis der ikke blev givet henstand.

Til nr. 2

Efter den foreslåede § 13 a, stk. 7, 1. pkt., kan den skattepligtige ved efterfølgende afståelse af aktier eller ved aktionærens dødsfald vælge for disse aktier at få omberegnet den skat, der blev pålignet ved fraflytningen. Skatten kan nedsættes under hensyntagen til den faktiske afståelsessum, henholdsvis handelsværdien, for aktierne og besiddelsestiden på dette tidspunkt.

Ved omberegningen skal der efter forslaget ved opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste til afståelsessummen medregnes de seneste 5 års udbytter (dog højst udbytterne siden fraflytningen) af de afståede aktier, hvis udbytterne ikke beskattes i fremmed stat, Færøerne eller Grønland.

Ændringsforslaget går ud på, at tidsbegrænsningen på 5 år udgår, således at alle udbytter efter fraflytningen lægges til afståelsessummen, såfremt udbytterne ikke er skattepligtige i aktionærens bopælsstat og den

danske udbytteskat er nedsat efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Der er i L 207 fremsat forslag om, at enhver form for udbytte gøres begrænset skattepligtigt til Danmark. Hvis modtageren af udbytterne er bosiddende i et land, der ikke har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark, indeholdes en definitiv udbytteskat på 30 pct. Den danske udbytteskat kan eventuelt nedsættes efter reglerne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst. Det er kun i de tilfælde, hvor den danske beskatning nedsættes efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst og udbytterne ikke er skattepligtige i aktionærens bopælsstat, at det ville være muligt at tømme selskabet gennem lavt beskattede udbytter.

Den foreslåede værnsregel skal derfor kun gælde i disse tilfælde.

Til nr. 3

§ 13 a, stk. 8, går ud på, at skat, der er betalt til fremmed stat, Færøerne eller Grønland af fortjeneste ved afståelse, kan fradrages i den beregnede danske skat, i det omfang aktionæren kan godtgøre, at den udenlandske skat vedrører fortjeneste, der er beskattet her i landet. Fradraget kan dog højst udgøre et beløb, der svarer til den danske skat. Hvis der er indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med den fremmede stat, gives ikke fradrag for et større skattebeløb end det, som denne stat har et ubetinget krav på at oppebære efter overenskomsten.

Ændringsforslaget går ud på, at der ikke skal ske nedslag for eventuel udenlandsk beskatning i nogle særlige situationer. Det drejer sig om de tilfælde, hvor aktier er omfattet af de foreslåede regler om beskatning i forbindelse med skattepligtsophør m.v., fordi de ophører med at være en del af en begrænset skattepligtig erhvervsvirksomhed med fast driftssted her i landet. I disse tilfælde foreslås det – i overensstemmelse med international praksis – at den danske skat ikke skal nedsættes med eventuel udenlandsk beskatning ved senere afståelse af aktierne.

Efter den foreslåede regel i § 13 a, stk. 2, 3. pkt., skal der ske samme beskatning som ved fraflytning, når aktier, der ejes af en udenlandsk person eller et udenlandsk selskab m.v. som led i en erhvervsvirksomhed

med fast driftssted her i landet, udgår af det danske beskatningsgrundlag.

Baggrunden herfor er, at den udenlandske aktionær i disse tilfælde er begrænset skattepligtig af erhvervsvirksomhedens overskud, og at denne begrænsede skattepligt også omfatter fortjeneste vedrørende de aktier, der ejes som led i virksomheden.

Hvis den udenlandske aktionær afstår de aktier, som ejes som led i en erhvervsvirksomhed med fast driftssted her i landet, vil der derfor ske dansk beskatning af fortjenesten, hvis betingelserne i aktieavancebeskatningsloven er opfyldt. Der vil typisk også ske beskatning af fortjenesten i den stat, hvor aktionæren er hjemmehørende (bopælsstaten). Den dobbeltbeskatning, som herved opstår, afhjælpes ved, at bopælsstaten nedsætter sin beskatning under hensyn til den danske kildestatsbeskatning.

Såfremt Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med aktionærens bopælsstat, vil det fremgå af denne overenskomst, at det er aktionærens bopælsstat og ikke Danmark, som skal lempe dobbeltbeskatningen. I disse tilfælde er det nemlig aftalt, at beskatningsretten til fortjeneste på bl.a. aktier, der ejes som led i en virksomhed med fast driftssted, tilkommer den stat, hvor det faste driftssted er beliggende (kildestaten). I andre tilfælde vil det fremgå af den internationale praksis, hvorefter det altid er bopælsstaten, der skal lempe for beskatningen i kildestaten.

Den foreslåede regel i aktieavancebeskatningslovens § 13 a, stk. 2, 3. pkt., går som nævnt ud på, at når aktier, som den udenlandske aktionær har ejet som led i en erhvervsvirksomhed med fast driftssted her i landet, udgår af det danske beskatningsgrundlag, skal der foretages avancebeskatning, som om aktierne var solgt.

Ved salg af aktierne vil Danmark efter gældende regler ikke lempe for beskatningen i den stat, hvor aktionæren er hjemmehørende. Der er derfor ingen grund til, at Danmark lemper for bopælsstatens skat i de tilfælde, hvor der foretages avancebeskatning, fordi aktierne udgår af det danske beskatningsgrundlag.

Ændringsforslaget går derfor ud på at begrænse omfanget af den foreslåede § 13 a, stk. 8, om lempelse for udenlandsk beskatning, således at der i disse særlige tilfælde

ikke skal foretages lempelse for bopælsstatens beskatning.

I de sjældne tilfælde, hvor et fast driftssted her i landet ejer aktier i et selskab, der er hjemmehørende i et tredje-land, vil den danske beskatning dog kunne lempes under hensyn til eventuel aktieavancebeskatning i dette tredje-land.

Samtidig præciseres lovforslagets bemærkninger til de foreslåede regler om nedslag i den danske skat for eventuel udenlandsk beskatning ved senere afståelse af aktierne.

Efter den foreslåede § 13 a, stk. 8, sidste pkt., skal der – hvis Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med aktionærens nye bopælsstat – kun gives lempelse for skat, som den anden stat har et ubetinget krav på at oppebære efter overenskomsten. Denne begrænsning skal alene forstås i sammenhæng med de regler om kildestatsbeskatning af aktieavancer, som findes i enkelte af Danmarks dobbeltbeskatningsoverenskomster. I enkelte overenskomster (f.eks. overenskomsten med Japan) er det nemlig bestemt, at fortjeneste, som en person i den ene overenskomststat opnår ved afståelse af aktier i et selskab, som er hjemmehørende i den anden overenskomststat, kan beskattes i denne anden stat (kildestaten), såfremt visse betingelser er opfyldt. I disse tilfælde har bopælsstaten altså accepteret, at Danmark som kildestat beskatter avancer ved afståelse af aktier i danske selskaber. Såfremt en hovedaktionær i et dansk selskab flytter fra Danmark til en sådan overenskomststat, skal den danske skat, som bliver beregnet ved fraflytningen, derfor ikke nedsættes med den udenlandske skat, som beregnes i bopælsstaten ved senere afståelse af aktierne.

Til nr. 4

Det foreslåede stk. 12 er en præcisering af reglerne om anskaffelsestidspunktet for aktier, der er erhvervet ved udnyttelse af aktieretter eller tegningsretter.

Efter aktieavancebeskatningslovens § 6, stk. 8, gælder for hovedaktionærer, at aktieretter eller tegningsretter samt aktier, der er erhvervet ved udnyttelse af disse retter, anses for erhvervet samtidig med de aktier, som retterne knytter sig til (moderaktierne). For så vidt angår konvertible obligationer gælder tilsvarende, at de anses for erhvervet samti-

dig med moderaktierne, hvis obligationerne er erhvervet ved udnyttelse af en tegningsret.

Ændringsforslaget præciserer, at disse regler også gælder for aktieretter og tegningsretter, der tildeles, efter at aktionæren er fraflyttet Danmark og derfor er blevet skattepligtig efter den foreslåede § 13 a, stk. 1-2.

Hvis en hovedaktionær efter fraflytningen erhverver aktier ved udnyttelse af aktie- eller tegningsretter, anses som nævnt disse aktier for erhvervet samtidig med moderaktierne. Det betyder, at disse aktier er omfattet af den foreslåede aktieavancebeskatning ved fraflytning, hvis aktionæren vælger at få skatten af moderaktierne omberegnet efter stk. 7, ved senere afståelse.

En fraflyttet hovedaktionær ejer eksempelvis nominelt 1 mill. kr. aktier. Udvides aktiekapitalen til det dobbelte ved udstedelse af fondsaktier, vil anskaffelsessummen for hver aktie efter gennemsnitsmetoden falde til det halve. På samme måde reduceres værdien af den enkelte aktie.

Hvis den pålignede skat ved fraflytningen ønskes nedsat under hensyntagen til den faktiske afståelsessum for aktierne, skal ikke alene moderaktierne, men også de modtagne fondsaktier indgå i beregningen. Det vil sige, at beskatningen ved fraflytningen først er endeligt afviklet, når hele aktiebeholdningen på nominelt 2 mill. kr. er afstået. Fortjenesten på hver aktie vil alt andet lige være halveret ved udstedelsen af fondsaktierne, men den samlede skattepligtige fortjeneste vil væ-

re uændret, da den dobbelte aktiepost indgår i beregningerne.

Aktier, der efter fraflytningen anskaffes til markedspris, det vil sige uden udnyttelse af aktie- eller tegningsretter, omfattes ikke af de foreslåede regler om aktieavancebeskatning ved fraflytning. Disse aktier holdes derfor helt uden for avanceopgørelsen.

For almindelige (minoritets)aktionærer gælder, at aktier erhvervet ved udnyttelse af tegningsretter eller aktieretter anses for anskaffet på tidspunktet for tildelingen af disse retter, jf. aktieavancebeskatningslovens § 5, stk. 3. Den foreslåede aktieavancebeskatning ved fraflytning omfatter også visse aktionærer, der beskattes efter reglerne for almindelige aktionærer. Det drejer sig om (minoritets)aktionærer, der ejer aktier i udenlandske investeringsselskaber (§ 2 a-aktier).

For næringsaktionærer gælder, at aktieavancen opgøres efter gennemsnitsmetoden, og at ejertidens længde ikke har betydning for opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste. Der har derfor ikke hidtil været behov for regler, der fastsætter anskaffelsestidspunktet for tegningsretter eller aktieretter, der knytter sig til næringsaktier.

Ændringsforslaget er udformet således, at også almindelige aktionærer og næringsaktionærer, der har erhvervet aktier ved udnyttelse af aktie- og tegningsretter, som tildeles efter fraflytningen, skal anses at have erhvervet disse aktier samtidig med moderaktierne.

Hagen Hagensen (KF) Collet (KF) Stetter (KF) Fogh Rasmussen (V)

Skrumsager Skau (V) Bente Juncker (CD) Damgaard Nielsen (FP)

Kofod-Svendsen (KRF) nfmd. Jytte Hilden (S) Hans Hækkerup (S) Camre (S)

Lohmann (S) Stavvad (S) fmd. Tastesen (S) Ruth Olsen (SF) Thoft (SF)

Bernhard Baunsgaard (RV)

Partiet VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag

Et af udvalgets spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter og dennes svar herpå

Spørgsmål 1:

Det ønskes belyst, om den principielle beskatning af aktiefortjeneste ved fraflytning kan omgås ved fusion og udstedelse af friaktier.

Svar:

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt de foreslåede regler kan omgås ved *fusion*, kan følgende oplyses:

Det er ikke muligt for en hovedaktionær at ændre status til minoritetsaktionær ved fusion med et større selskab. En hovedaktionær, der ved en fusion får ombyttet sine hovedaktionæraktier med aktier i det fortsættende selskab, vil ved afståelse af de tilbyttede aktier blive beskattet som hovedaktionær uanset størrelsen af hans aktiebesiddelse i det fortsættende selskab, jf. aktieavancebeskatningslovens § 13, stk. 1.

Med hensyn til omgåelse af de foreslåede regler ved udstedelse af *friaktier* (fondsaktier) kan følgende oplyses:

En udstedelse af fondsaktier efter fraflytningen vil bevirke et fald i værdien af

moderaktierne. Hvis alene moderaktierne var omfattet af den foreslåede beskatning ved fraflytning, ville beskatningen kunne nedsættes eller helt undgås ved at udstede fondsaktier og kræve skatten omberegnet på grundlag af den faktiske afståelsessum for moderaktien.

Fondsaktier knyttet til hovedaktionæraktier anses imidlertid for anskaffet samtidig med moderaktien. Fondsaktier udstedt efter fraflytningen (samt aktier tegnet til favørkurs) vil derfor være omfattet af de foreslåede regler om aktieavancebeskatning ved fraflytning. Gennemsnitsmetoden, hvorefter der skal ske en forholdsmæssig fordeling af anskaffelsessummen på moder- og fondsaktierne, medfører, at anskaffelsessummen for moderaktien nedsættes, hvorved fortjenesten ved afståelsen af denne bliver større.

Fondsaktier er som nævnt omfattet af de foreslåede regler og vil derfor blive beskattet ved senere afståelse.

Jeg kan derfor oplyse, at det ikke er muligt at omgå beskatningen ved fusion eller ved udstedelse af friaktier.